

Kursplan

för kurs på grundnivå

Tvåspråkighet
Bilingualism

30.0 Högskolepoäng
30.0 ECTS credits

Kurskod:	CT2000
Gäller från:	VT 2009
Fastställt:	2007-06-20
Ändrad:	2008-12-08
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Övriga ämnen

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Centrum för tvåspråkighetsforskning 2007-06-20.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Minst 30 högskolepoäng i lingvistik eller motsvarande språkvetenskapliga kunskaper.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
TVIN	Tvåspråkighet - en introduktion	7.5
TVIS	Tvåspråkighet i samhället	7.5
SSOC	Språkinläring - språklig socialisation	7.5
TIND	Den tvåspråkiga individen	7.5

Kursens innehåll

Delkurs 1: Tvåspråkighet – en introduktion, 7,5 hp
(Bilingualism – an Introduction, 7.5 ECTS)

Delkursen syftar till att ge en introduktion till ämnet tvåspråkighet. Här ingår en presentation av tvåspråkighetsforskningens grundläggande begrepp, huvudområden och tvärvetenskapliga bredd. Vidare ger kursen en introduktion till aspekter av begreppet mångkulturalism, i synnerhet vad avser språklig och kulturell mångfald, etnicitet, migration och globalisering, med särskilt fokus på svenska förhållanden. Detta ger bl.a. en betydelsefull bakgrund till och förberedelse inför stoffet i delkurs 2.

Delkurs 2: Tvåspråkighet i samhället, 7,5 hp
(Bilingualism in Society, 7.5 ECTS)

Delkursen syftar till att belysa aspekter av två- och flerspråkighet i samhället ur ett nationellt såväl som internationellt perspektiv. Här behandlas särskilt problem som rör språkideologier, språkpolitik och språkplanering i olika samhällstyper och epoker, relationen mellan majoritets- och minoritetsspråk samt status och användningsdomäner hos språk. Språkanvändningsmönster och språkkontaktfenomen berörs översiktligt. Dessutom behandlas interkulturell kommunikation inom olika sfärer i samhället, i synnerhet i skola och arbetsliv.

Delkurs 3: Språkinläring – språklig socialisation, 7,5 hp
(Language Acquisition – Language Socialisation, 7.5 ECTS)

Delkursen syftar till att ge en orientering om språkinläring och tvåspråkig utveckling under olika betingelser, med fokus på centrala teorier om språkinläring och faktorer som påverkar inlärningsprocesserna. Här belyses särskilt fundamentala aspekter av andraspråksinläring i jämförelse med förstaspråksinläring. Vidare

diskuteras språk och utbildning, med särskilt fokus på tvåspråkiga undervisningsmodeller.

Delkurs 4: Den tvåspråkiga individen, 7,5 hp
(The Bilingual Individual, 7.5 ECTS)

Delkursen syftar till att ge grundläggande kunskaper om två- och flerspråkighet på individ-nivå ur ett psyko- och neurolingvistiskt samt kognitivt perspektiv. Här behandlas modeller för tvåspråkigas språklagring och språkprocessning. Vidare studeras teorierna mot bakgrund av fenomen som språkval, språkseparering, kodväxling, lån och transfer. Dessutom behandlas patologiska aspekter av tvåspråkighet.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1: Tvåspråkighet – en introduktion, 7,5 hp
(Bilingualism – an Introduction, 7.5 ECTS)

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna...

- redogöra för grundläggande begrepp och distinktioner inom ett urval av tvåspråkighetsforskningens områden
 - beskriva och exemplifiera fenomen som rör tvåspråkigas språkanvändning samt språkkontaktfenomen
 - beskriva huvudsakliga faktorer som kan påverka interkulturell kommunikation och grupprelationer
 - diskutera samband mellan språklig och kulturell mångfald, etnicitet, migration och globalisering
- minoritetspolitik samt analysera faktorer som påverkar språkbyte eller språkbevarande hos minoritetsgrupper

Delkurs 2: Tvåspråkighet i samhället, 7,5 hp
(Bilingualism in Society, 7.5 ECTS)

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna...

- redogöra för, och förklara, centrala aspekter av språkpolitik, språkideologier och attityder till språk och språkfrågor i samhället samt diskutera ev. samband mellan sådana aspekter
- formulera, diskutera och söka lösa problem som rör språklig diskriminering och språklig mångfald i skola och arbetsliv
- planera, genomföra och redovisa en liten sociolingvistisk undersökning med relevans för tvåspråkighetsområdet

Delkurs 3: Språkinläring – språklig socialisation, 7,5 hp
(Language Acquisition – Language Socialisation, 7.5 ECTS)

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna...

- redogöra för, och förklara, centrala aspekter av språkinläring och tvåspråkig utveckling under olika betingelser samt diskutera sambanden mellan sådana aspekter och centrala teorier om språkinläring
- redogöra för och diskutera fundamentala aspekter av andraspråksinläring i jämförelse med förstaspråksinläring
- formulera, diskutera och söka lösa problem som rör språk och utbildning, med särskilt fokus på tvåspråkiga undervisningsmodeller

Delkurs 4: Den tvåspråkiga individen, 7,5 hp
(The Bilingual Individual, 7.5 ECTS)

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna...

- redogöra för och förklara grundläggande begrepp inom psyko- och neurolingvistik ur ett tvåspråkighetsperspektiv
- beskriva hur språklagring och språkprocessning går till hos tvåspråkiga
- beskriva faktorer som kan påverka tvåspråkigas språkval och språkseparering samt användning av kodväxling, lån och transfer samt exemplifiera fenomenen
- diskutera språkliga konsekvenser av olika sjukdomstillstånd i hjärnan ur ett flerspråkighetsperspektiv

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar och seminarier (där aktivt deltagande av kursdeltagarna förutsätts).

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen (dk1-dk4) examineras genom löpande hemuppgifter, hemskrivningar och/eller salskrivningar.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart. Dessa har fastställts av styrelsen för Centrum för tvåspråkighetsforskning.

d. Betyg på hel kurs grundar sig på en sammanvägning av betygen på delkurserna. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till styrelsen för Centrum för tvåspråkighetsforskning.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till studievägledare eller studierektor vid Centrum för tvåspråkighetsforskning.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur

Delkurs 1: Tvåspråkighet □ en introduktion, 7,5 hp

Bigestans, A. (2001), Utländska lärare i den svenska skolan. Kompetens och språkkrav. I: A. Bigestans & A. Sjögren (red.), Lyssna. Interkulturella perspektiv på multietniska skolmiljöer. Botkyrka: Mångkulturellt centrum. (s. 69-82)

Boyd, S. (2004). Utländska lärare i Sverige □ attityder till utländsk brytning. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk. Lund: Studentlitteratur.

Darvishpour, M & Westin, C. (red.) (2008). Migration och etnicitet. Perspektiv på ett mångkulturellt Sverige. Lund: Studentlitteratur. (415 s. Valda delar enligt lärarens anvisningar)

Haglund, C. (2004). Flerspråkighet och identitet. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk. Lund: Studentlitteratur.

Hertzberg, F. (2003), Gräsrotsbyråkrati och normativ svenskhet. Hur arbetsförmedlare förstår en etniskt segregerad arbetsmarknad. Stockholm: Arbetslivsinstitutet. (s. 149-180) (OBS! Finns att tillgå på nätet: länk meddelas vid kursstart).

Hyltenstam, K. (red.) (1999), Sveriges sju inhemska språk □ ett minoritetsperspektiv. Lund: Studentlitteratur. (366 s.)

Hyltenstam, K. & Stroud, C. (1991). Språkbyte och språkbevarande. Lund: Studentlitteratur. (175 s.)

Milani, T. (2007), Debating Swedish. Language politics and ideology in contemporary Sweden. Stockholm: Dissertations in Bilingualism, Centre for Research on Bilingualism, Stockholm University. (Valda delar enligt lärarens anvisningar)

Wellros, S. (2004). Språk och kultur i undervisningen i svenska av vuxna invandrare. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk. Lund: Studentlitteratur.

Wingstedt, M. (1998), Language Ideologies and Minority Language Policies in Sweden. Historical and Contemporary Perspectives. Stockholm: Dissertations in Bilingualism, Centre for Research on Bilingualism, Stockholm University. (kap 3: Controversial language issues I: Naturalization and language requirements, s. 84-123)

+ kopierat undervisningsmaterial om ca 100 sidor

Delkurs 2: Tvåspråkighet i samhället, 7,5 hp

Fraurud, K. & Bijvoet, E. (2004). Multietniska ungdomsspråk och andra varieteter av svenska i flerspråkiga miljöer. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk. Lund: Studentlitteratur.

Gal, S. (2006), Migration, minorities and multilingualism: Language ideologies in Europe. I: C. Mar-Molinero & P. Stevenson (red.), Language ideologies, policies and practices. New York: Palgrave Macmillan. (s. 13-27)

Hyltenstam, K. (2004). Engelskan, skolans språkundervisning och svensk språkpolitik. I: Josephson, O. & Lindgren, B. (red.), Engelskan i Sverige. Stockholm: Norstedts Ordbok/ePan.

Milani, T. (2007), Debating Swedish. Language politics and ideology in contemporary Sweden. Stockholm: Dissertations in Bilingualism, Centre for Research on Bilingualism, Stockholm University. (Valda delar enligt lärarens anvisningar)

Nygård, Pia (2002), Språkattityder i Sverige. I: Mål i mun. Förslag till handlingsprogram för svenska språket (SOU 2002:27), Bilagor, s. 5-44. (39 s.) (OBS! Finns att tillgå på nätet: http://kultur.regeringen.se/propositionermm/sou/pdf/sou_2002_27d.pdf)

Ricento, T. (2000), Historical and theoretical perspectives in language policy and planning. Journal of Sociolinguistics, 4 (2), 196-213.

Stroud, C. (2004). Halvspråkighet och rinkebysvenska som språkideologiska begrepp. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk. Lund: Studentlitteratur.

Sundgren, E. (red.) (2007). Sociolingvistik. Stockholm: Liber (357 s.) (Valda delar enligt lärarens anvisningar.)

Wingstedt, M. (1998), Language Ideologies and Minority Language Policies in Sweden. Historical and Contemporary Perspectives. Stockholm: Dissertations in Bilingualism, Centre for Research on Bilingualism, Stockholm University. (Valda delar enligt lärarens anvisningar)

+ kopierat undervisningsmaterial om ca 50 sidor

Delkurs 3: Språkinläring □ språklig socialisation, 7,5 hp
(Language Acquisition □ Language Socialisation, 7.5 ECTS)

Abrahamsson, N. (2009), Andraspråksinläring. Lund: Studentlitteratur. (305 sidor)

Abrahamsson, N. & Hyltenstam, K. (2003), Barndomen - en kritisk period för språkutveckling? I: L. Bjar & C. Liberg (red.), Barn utvecklar sitt språk (s. 29-56). Lund: Studentlitteratur.

Axelsson, M. (2003). Andraspråksinläring i ett utvecklingsperspektiv. I: Bjar, L. & Liberg, C. (red.), Barn utvecklar sitt språk, 127-152. Lund: Studentlitteratur. (25 s.)

Axelsson, M., Lennartson-Hokkanen, I. & Sellgren, M. (2002). Den röda tråden. Utvärdering av Stockholms stads storstadssatsning □ målområde språkutveckling och skolresultat. Stockholm: Språkforskningsinstitutet i Rinkeby. (Kap. 1-4: ca 60 s. Stencil, säljs på institutionen)

Bjar, L. (2003). Orden tar form □ om barns uttalsutveckling. I: Bjar, L. & Liberg, C. (red.), Barn utvecklar sitt språk, 103-126. Lund: Studentlitteratur. (23 s.)

Hammarberg, B. (2004), Teoretiska ramar för andraspråksforskning. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk. Lund: Studentlitteratur.

Hyltenstam, K. (utg.) (1996), Tvåspråkighet med förhinder? Invandrar- och minoritets-undervisning i Sverige. Lund: Studentlitteratur. (285 s.)

Håkansson, G. (2004), Utveckling och variation i svenska som andraspråk enligt processbarhetsteorin. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (s. 153-169.)

Naucmér, K. (2004), Barns språkliga socialisation före skolstarten. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (s. 437-459)

Philipsson, A. (2004). Svenskans morfologi och syntax ur ett andraspråkperspektiv. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.), Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (s. 117-152)

Romaine, S. (1995). Bilingualism. Second Edition. Oxford: Blackwell Publ. (kap. 5-6: ca 107 s.)

Strömqvist, S. (2003). Barns tidiga språkutveckling. I: Bjar, L. & Liberg, C. (red.), Barn utvecklar sitt språk, 57-78. Lund: Studentlitteratur. (21 s.)

+ kopierat undervisningsmaterial om ca 100 sidor

Delkurs 4: Den tvåspråkiga individen, 7,5 hp
(The Bilingual Individual, 7.5 ECTS)

Grundbok:

Paradis, M. (2004), A Neurolinguistic Theory of Bilingualism. Amsterdam: John Benjamins.

Artiklar och kapitel:

Abrahamsson, N. & Hyltenstam, K. (2008), The robustness of aptitude effects in near-native second language acquisition. *Studies in Second Language Acquisition*, 30, 481 □ 509.

Abrahamsson, N. & Hyltenstam, K. (in press), Age of acquisition and nativelikeness in a second language: Listener perception vs. linguistic scrutiny. To appear in *Language Learning*, 59 (June 2009).

Abrahamsson, N. & Hyltenstam, K. (2004), Mognadsbegränsningar och den kritiska perioden för andraspråksinläring. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle (s. 221 □ 258). Lund: Studentlitteratur.

Bylund, E. (in press), Maturational constraints and first language attrition. To appear in *Language Learning*, 59 (September 2009).

Bylund, E., Abrahamsson, N. & Hyltenstam, K. (submitted), The role of language aptitude in first language attrition: The case of prepubescent attriters. (Submitted for publication in *Applied Linguistics*.)

de Bot, K. (2000), In search of yesterday □ s words: Reactivating a long-forgotten language. *Applied Linguistics*, 21, 333 □ 353.

Dörnyei, Z. & Skehan, P. (2003), Individual differences in second language learning. In: C. Doughty & M. Long (eds.), *The Handbook of Second Language Acquisition* (pp. 589 □ 630). Oxford: Blackwell.

Hyltenstam, K. (1995), The code-switching behaviour of adults with language disorders □ with special reference to aphasia and dementia. In: L. Milroy & P. Muysken (eds.), *One Speaker, Two Languages* (pp. 302 □ 343). Cambridge: Cambridge University Press.

Hyltenstam, K., Bylund, E., Abrahamsson, N., & Park, H.-S. (in press), Dominant language replacement: The case of international adoptees. To appear in *Bilingualism: Language and Cognition* (2009).

Hyltenstam, K. & Stroud, C. (1989), Bilingualism in Alzheimer □ s dementia: two case studies. In: K. Hyltenstam & L. Obler (eds.), *Bilingualism across the Lifespan. Aspects of Acquisition, Maturity, and Loss* (pp. 202 □ 226). Cambridge: Cambridge University Press.

Ioup, G., Boustagui, E., El Tigi, M. & Moselle, M. (1994). Reexamining the critical period hypothesis. A case

study of successful adult SLA in a naturalistic environment. *Studies in Second Language Acquisition*, 16, 73-98.

Pavlenko, A. (2005), Bilingualism and thought. In: J. F. Kroll & A. M. de Groot (eds.), *The Handbook of Bilingualism* (pp. 433-453). Oxford: Oxford University Press.

Park, H.-S. (2004), Kodväxling som fenomen - exemplet svenska-koreanska. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk - i forskning, undervisning och samhälle* (s. 297-325). Lund: Studentlitteratur.

Pulvermüller, F. & Schumann, J. H. (1994). Neurobiological mechanisms of language acquisition. *Language Learning*, 44, 681-734.

Weber-Fox, C. M. & Neville, H. J. (1999), Functional neural subsystems are differently affected by delays in second language immersion: ERP and behavioral evidence in bilinguals. In: D. Birdsong (ed.), *Second Language Acquisition and the Critical Period Hypothesis* (pp. 23-38). Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates.